

Dự án thí điểm bảo tồn biển Hòn Mun

Nghiên cứu điểm tại Việt nam

Người thực hiện:

B. O'Callaghan

Chu Tiến Vĩnh

Dự án thí điểm

Khu bảo tồn biển Hòn Mun

Đối tác của dự án:

-Bộ Thủy sản

-UBND tỉnh Khánh Hoà

-IUCN

Hòn Mun

- Thành phố Nha Trang
- Tỉnh Khánh Hòa
- Miền Nam Việt Nam

Khu Bảo tồn biển Hòn Mun

- **Khoảng 12.000 ha**
- **Gồm 8 đảo & 7 làng**
- **Dân số ~ 5.000 người**
- **Khoảng 70.000 khách du lịch hàng năm**

Sử dụng Khu Bảo tồn biển Hòn Mun

- **Du lịch**
 - **Lặn**
 - **Nghỉ trên bãi biển**
 - **Lướt trên nước, chèo thuyền theo cặp**
 - **Chèo thuyền**
 - **Bơi có ống thở**
- **Khai thác tổ chim**
- **Cảng Hàng hải- đường cho tàu bè qua lại**

Sử dụng khu vực

- **Đánh bắt cá: các hoạt động đánh bắt cá chính bao gồm :**
 - **Lặn - Buôn bán bể nuôi cá và nuôi cá**
 - **Bắt bằng lưới kéo quy mô nhỏ/ câu**
 - **Đánh bắt cá theo lối truyền thống**
 - **Dùng lưới rê**
- **Nuôi thủy sản**
 - **Tôm hùm**
 - **Các loài cá**

Các giá trị đa dạng sinh học

- San hô -193 loài
- Cá - 176
- Giáp xác-112
- Động vật da gai -27
- Động vật thân mềm-112
- Tảo-104

Mục tiêu và mục đích

- *Nhằm bảo tồn một đại diện tiêu biểu có tầm quan trọng quốc tế và đa dạng sinh học biển bị đe dọa.*
- *Mục đích: Giúp các cộng đồng cư dân trên đảo cải thiện đời sống và môi liên hệ với các chủ thể để bảo vệ và quản lý có hiệu quả đa dạng sinh học biển của Hòn Mun như một mô hình đồng quản lý Khu bảo tồn biển.*

Các mối đe dọa

- Khai thác nguồn lợi quá mức
- Đánh bắt cá trái phép
 - bằng chất nổ, cyanide
- Phục vụ du lịch
 - Phá hoại nơi neo đậu
- Ô nhiễm
- Các nguồn từ đất liền đưa tới

Các vấn đề chính

- Thông thường, nhằm đạt được mục đích bảo tồn đa dạng sinh học có tầm quan trọng quốc tế (và đời sống), người dân địa phương phải thay đổi cách thức sử dụng và quản lý các nguồn tài nguyên.
- Nhưng điều đó đòi hỏi người dân địa phương phải chi phí ...

Làm thế nào để đạt được điều đó?

Dự án Bảo tồn biển Hòn Mun sẽ:

Xây dựng một cơ quan Bảo tồn biển hữu hiệu cấp tỉnh và một hệ thống cùng quản lý với người sử dụng tài nguyên địa phương.

Các hoạt động chính

- 1. Các chủ thể cùng tham gia lập kế hoạch và quản lý;**
- 2. Xây dựng các hoạt động tạo thu nhập thay thế (AIG) nhằm thu hút sự chú ý của người dân khỏi các hoạt động đi kèm với việc sử dụng tài nguyên quá mức;**
- 3. Xây dựng năng lực thông qua tập huấn quản lý và giáo dục cộng đồng; và**
- 4. Theo dõi và đánh giá thành công của chương trình**

Phân chia khu vực Khu bảo tồn biển Hòn Mun

- Không bảo vệ nghiêm ngặt toàn bộ Khu bảo tồn biển
- Các khu vực sẽ được lập nên với các hoạt động khác nhau được cho phép ở các khu vực khác nhau.
- Các khu vực sẽ được dựa trên:
 - Đánh giá Đa dạng sinh học
 - Các sử dụng khu vực theo truyền thống của người dân địa phương
- Các khu vực này sẽ cho phép người dân địa phương được sử dụng

Các loại hình khu vực

- Vùng đệm—
 - Đánh bắt cá truyền thống— Không dùng lưới rê
 - Du lịch – thuyền, lặn, bơi
- Nuôi trồng thủy sản – cho phép nuôi trồng thủy sản có kế hoạch
- Khu bảo tồn – Không có khu vực đánh bắt cá
 - Giáo dục và Nghiên cứu
 - Du lịch – trên cơ sở thiên nhiên (lặn / bơi có ống thở)
 - Sẽ từ 10-20% tổng diện tích

Các hoạt động tạo thu nhập thay thế (AIG) là gì?

- AIG thường có nghĩa là Tạo thu nhập thay thế, tức là cung cấp một công việc thay thế gì
- Nhưng, Tạo thu nhập thay thế (AIG) ở quy mô lớn là **rất khó** nếu không có một lượng tiền lớn
- Khái niệm phải là Tạo thu nhập thay thế bổ sung (AIG)

Tạo thu nhập thay thế bổ sung

- Cần tư vấn kỹ thuật vững chắc
- Cần có các cách tiếp cận lâu dài
- Cần phải được cùng tham gia & người dân quyết định
- Cần có các nguồn vốn & cơ chế tín dụng nông thôn
- Cần phải ưu tiên cho phụ nữ
- Các mô hình thử nghiệm (khoảng 20 hoạt động)

Các cơ chế hỗ trợ sự quan tâm của địa phương

- **Thu phí của người sử dụng, một phần trả lại cho các cộng đồng địa phương**
- **Người địa phương tham gia vào theo dõi biến đổi đa dạng sinh học**
- **Người địa phương được thưởng khi cải thiện môi trường biển địa phương**
- **Người địa phương sẽ được hưởng lợi khi đánh bắt được nhiều cá hơn trong tương lai**

Kết luận

- Dự án mới chỉ ở giai đoạn đầu
- Khó xây dựng được các hoạt động tạo thu nhập thay thế, nhưng có sự hỗ trợ của địa phương
- Cần có thời gian để xây dựng lòng tin giữa tất cả các đối tác
- Hướng tới các kết quả trong tương lai.